

Lib. 9. de Ad
n. diff. 1.

cerebellum premaxillat. Sed & neuter horum processum seu partium duplicatur (ut Galenus rem parum expendens docuit) uerum simplex est, quemadmodum & ipsa membrana, quae cerebri lateribus aut caluariæ attenditur. Nam & si tertius durae membranae sinus cultello secundum longitudinem dissectus, primo intuitu membranae processum inter utraque cerebri partes intercedentem geminam, ex quo duplicata membrana constare ostendit, id tamen sinus duntaxat gratia uisitur. Quantumuis namque inferior sinus tertij angulum dirimere studueris, membranam extra sinus amplitudinem nunquam in duas subdivides. Atque par ratio eius partis duræ membranae censetur, quæ elatior cerebelli sedem obuelet. Deinde si infimus ille duræ membranae sinuum angulus duplicatione argueret, idem sane in duobus reliquis sinuum angulis accideret, ac non perperam cerebri duram membranam duplicem esse assereres, quacumque parte caluariæ contingit. Insuper horum duræ membranae processuum superficies specie cum reliqua interiori membranae superficie congruit, quia uix inter omnes corporis superficies aliam magis splendidam laeuem uide, & (quod non obiter expendendum uenit) omni adipe, quemadmodum quæ in caluariæ consistunt amplitudine omnia, destituta reperias. Quinetiam interior hæc superficies a quo humore longe magis quam exterior perfunditur, & multo candidior apparet: & quum fibris omnibus quibus alteri parti adnascetur, uacat, impensius lubrica terlaque quam exterior superficies conspiciatur. Porro quemadmodum exterior superficies os caluariæ undique respicit, ita & interior tenuem cerebri spectat membranam, cui nullius corporis interuentu, quam ductum instar uenarum ab ipso in tenuem membranam pronatorum ope adhæret committitur uel. Quandoquidem si dura membrana pari modo tenui membranae, ipsi quoque ad eum cerebro, ut caluariæ connascetur, quo minus tenuis membranae uasa, & ipsi quoque ad eum cerebrum distendi contrahi possint, illa impedimento foret. quod præcauens Natura, ampliore duræ membranae cavitatem ipsa cerebri mole, non secus atque cordis inuolucrum corde etiam ipso amplius uisitur, produxit. Quamquam interim duram membranam a tenui non ita liberauerit, ut cordis inuolucrum a corde, quod illi ne unius quidem fibræ interuentu connascitur, quum tamen innumeros uenarum instar ductus dura membrana tenui membranae exporrigit, mirabili industria horum beneficio illam si bi affirmas. Vt simul ductus illi uenæ arteriaque, & postmodum uinculi uices gerant, ut cerebrum ne concidat commodè subleuetur, interim uasorum tenuis membranae & ipsius cerebri motibus non præpeditis. Atque hoc singulare Naturæ mysterium ipse leui negotio colligis, si modum uasorum cerebri series, quam tertio libro docui, ex animo non exciderit. eam dico numerosam ramorum sobolem, à tertio duræ membranae sinu utrinque secundum totam cerebri longitudinem, in dextræ partis cerebri & item sinistræ tenuem membranam procurrentem. Hæc namque superiorem cerebri partem duræ membranae admodum ualide appensam reddit, & dura membrana caluariæ connata, & propter fibras quas per futuras diffundit à caluaria abscedere prohibita, cerebrum quo minus in se delabatur, subleuetur. atque quum nulla alia ex parte dura membrana tenui (nisi forsitan hic atque illic raris ipsidemque perquam laxis ductibus) commissa est, liberum cerebri & uasorum tenuis membranae motum non obundit. Cæterum præsens sermo nunc sane exigeret, ut sinuum uasorumque duræ membranae numerum, situm & naturam explicarem, at quum id pro uiribus in tertio libro tentatum sit, non abs re chartis hæc peperero.

Durae membranae interioris superficies quælibet

Durae membranae cum tenui connexus.

Foramina.

Pari quoque ratione duræ membranae foramina ex proposito nequiquam enarranda putaue- rim, quod prolixior foret oratio, aliud nihil propemodum complexura, quam caluariæ foraminum in caluariæ amplitudinem qua cerebrum continetur pertinentium catalogum, in primo libro iam pridem commemoratum. Vbi cumque enim in caluariæ dicta amplitudine uisuntur foramina, ibidem & dura quoque membrana ferè peruiam est, sui processum perpetuo exporrigens, illis qui à cerebro principium ducunt neruis, & ipsi etiam dorsali medullæ inuolucrum modo obductos. Ac proinde tot primis foraminibus dura cerebri membrana donatur, quot neruorum paria à cerebro in initium ducunt. Nam & si idem quarto pari & crassiori tertij paris radici foramen insinuatum sit, gracilior tamen tertij paris radix, priusquam secundi paris neruum contingat, priuatim duram membranam perforat. Septem his utrinque positis foraminibus, aliud ab utroque latere accedit, quod neruulum transmittit, quem ego non procul à quinti paris radice pronatum obseruauim. Ad hæc, dura membrana unico eodemque inconiungato & orbiculari ueroque foramine pertunditur, quod in fundibulo cerebri pituitam excipientem uiam præbet. Dein iuxta huius foraminis latera aliud utrinque spectatur foramen, maximum arteriarum cerebrum petentium ramum transmittens. Porro strendens multis foraminibus ad olfactus organorum sedem dura cerebri membrana abundat. Porro præsentis membranae sinus, qui uenas arteriasque caluariam subintrantes exhauriunt, neque etiam ductus ex his sinibus in tenuem membranam instar uenarum propagatos, in foraminum numero habemus. Atqui inter primarios duræ membranae usus non minimus censetur, ut

Durae membranae usus, et constructionis ratio.

fig. 14. ca.
li. 3. in altero
latere u.
u. alioquin
obseruetur
C. D. E. K.
F. G. H.

ut aptis quibusdam sinibus omnes caluariæ petentes uenas, omnesque (si duos modos ramos dem- pferis) arterias excipiat, ipsarumque materiam in suos sinus assumat, eam ita deducens, ut hæc propaginibus uenis similibus, atque ab illis sinibus depromptis in tenuem membranam commodissime deferatur, & dura membrana ipsi tenui membranae & cerebro instar lagenæ fiat, ex qua tenuis membrana, & dein cerebrum materiam ad opportunos usus sibi alliciant, in uenis & arterijs uersus caput transmissam. Cæterum propagines à tertio duræ membranae sinu utrinque innumera serie in sedem tenuis membranae sibi proximam deriuatae, cerebrum uelut supra innuimus, suspensum, atque ne deorsum concidat, uentriculique ipsius comprimantur, opportunissime sustinent, ut dura cerebri membrana pariter ipsius inuolucrum et fulcrum reddatur. Ad quod rursus summopere conducunt fibræ per futuras à dura membrana prorepentes, quæ duram cerebri membranam (quæ alioquin non satis durissimo ossi connasci poterat) caluariæ firman- atque quo minus cerebri grauitate tracta, deorsum labatur, in causa sunt. Neque id sane prestitis- sent, nisi peculiare artificium extra caluariam Natura moliretur, quod in dies fabri imitantur, quoties clauorum acies quando duos simul compingunt asseres reflectunt, ne uno asseri tracto, ex altero clauus propere uellatur. Natura namque fibras has Vulcaniligamenta, quibus is Marti Veneri colligauit, cum simul & uinciat & sustineat, artificio superiores, non solum per reflexos admodum & obliquitatis nomine firmantes ductus transmittit: uerum transmissas rursus dilatauit, auxit, atque in unum omnes adeo commiscuit, ut in membranam quandam tenuem degenerent, quæ quod calua- riæ obducatur, *membrana* Græcis nuncupatur. Quauis hæc omnia non citra alterius corporis interuentum, ut cæteris uisum est dissectionis professoribus, caluariæ adnascatur: sub ipsa enim alia adhuc tenuis consistit membrana alijs quoque omnibus propemodum ossibus præcipue communis, ac ab amplexu quo ossa succingit *membrana* appellata. Inter reliqua autem ossa hæc membrana priuata, caluariæ interna est cavitates cerebro excipiendo adaptata, cui nunc ubi duram membranam contin- git, eiusmodi membrana obnascitur, adeo ut tanta etiam huius cavitatis sedes, quantæ dura mem- brana non connascitur, hæc quoque membrana alijs ossibus communi obcincta sit. Visitur au- tem illa sedes ubi duræ membranae glandula cerebri pituitam excipiens, & maximi arteriarum cerebrum petentium rami substernuntur. Quod autem rerum parens Natura harum præcipue fi- brarum gratia duas transuersas, & unam secundum capitis longitudinem futuras digesserit, ipsa duræ membranae forma monstrat, quæ superiori sua sede illis lineis opportunissime ueni- ret firmanda. Quemadmodum inter dissecandum tertio duræ membranae sinu sursum tracto liquido discimus, impense Naturæ industriae admirantes, quæ duræ membranae portionem pro- cessum uel inter cerebellum & cerebrum ita produxit, ut illo sursum ducto, ita cerebrum susti- neat, ne suo pondere cerebello quicquam comprimendo obstitat, ad quod egregie auxiliatur du- ræ membranae pars, dextram cerebri partem à sinistra dirimens, & tota basi dicto nuper pro- cessui continua. Porro si quid interim artificij in duræ membranae harmonia enarrandum ad- huc reliquum sit, id unum cum tenui membrana iam subiunxero.

ubi sub
figura F.
C. D. consi-
deretur
figura
1. spectatur
figura 6. ca.
pili.

DE TENUI CEREBRUM INVOLVENTE membrana. Caput III.

TENVIS membrana cerebro obducta occurrit in secunda figura, auulsa autem in tertia. Atque ita etiam cerebello obuoluta spectatur in octaua.

hæc ex fi-
gura pete-
re debet
dissectionis
serie con-
sequens
ut 3. 3. 9
11. 12. 13.
b. 3. l. 1.
c. 3. fig. C.
ca. passim
in superfi-
cie 1. fig.

TENVIS cerebri membrana, quemadmodum & dura, duntaxat unica & sibi ipsi continua est: nullam siquidem prorsus suæ naturæ aut ad cerebel- lum, aut ad utramque cerebri partem, aut in ipsis cerebri uentriculis anfra- ctibusque, ac ut semel dicam, tota amplitudine, quam dura membrana con- stituit, inuenias, quæ non unius tenuis membranae portio habeatur: ad eum modum quo in animalis cute iam à corpore detracta, partes cutis cōtinuas esse dicimus, quibus aures, pedes, & cauda induebantur. Porro ipsius situs ex cerebri ac cerebelli cognitione defumendus est: nihil enim dura membrana amplexatur, cui tenuis membrana exterius non obuoluatur. Nulla etenim exterioris superficie cerebri & cere- belli & dorsalis medullæ & neruorum portiuncula conspiciatur, quam tenuis membrana uici- nissime & citra alterius corporis interuentum proximè non integat, si modo superiore cal- losi corporis superficiem exceperis, quæ sola eiusmodi membrana, quum dura utunque sit, haud continetur. Præterea omnes cerebri ac cerebelli anfractus, in quos tenuis membrana un- Gg 2 dicuntur

Membrana
exterioris calua-
riæ succingens
creatio et
usus.

Situs.